

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین یوم وېر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Satire

طنز

دپلوم انجنیر خلیل الله معروفی
برلین - ۱۷ اپریل ۲۰۱۵

ترکیب عجیب و غریب ع و غ طنز کابلی

ببینید خوانندگان گرامی، که عوام کابلی چه داهیانۀ ترکیب میکنند و زبان عامیانۀ کابلی طرح لغات و اصطلاحات را با چه مهارتی میریزد. کابلیان اصیل^۱، که یاد و خاطره شان را همیشه نکو میدارم، به قوت درایت و از برکت نبوغ "الذنی" خود دریافته بودند، که روزی از روزها به قدرت خدا، دو نفر از کسبه کاران بازار سیاست و سیاستتراشان قرن بیست و یک بر سریر قدرت کابل تکیه میزنند، که یکی "تی" گوید و دیگرش "تیاق". کابلیان مگر این مثل آزموده را نیز درست فرموده اند، که:

"مه چی میگم، دمبوریم چی میگه؟؟؟"

(من چه میگویم، دمبوره ام چه میگوید؟؟؟)

و این مصداق عملی همان چشم احوال است، که در ارکارۀ سیاست وطن به چشم سر دیده میشود. کابلیان در مورد شخص احوال^۲؛ یعنی کانج و قیچ یا قجر، میگفتند، که یک چشمش ع میبیند و چشم دگرش غ. و از نگاه فزیک اُپتیک وقتی دو چشم انسان در عین خط عیار نشده باشند، هر کدام مستقلانه کار میزنند؛ و همانست که یکی "عین" بیند و دگری "غین"!!!

^۱ - وقتی از کابلیان اصیل میگویم، مرادم باشندگان اصلی کابل است؛ یعنی کابلیان پیش از لیل و نهار چهل ساله، که به استحاله فرهنگی مواجه نشده بودند. زبان عوام و یا زبان عامیانۀ کابلی و طنز کابلی هم راجع میشود به همان باشندگان اصیل کابل. از کابلیان اصیل با آن همه ارزشهای والای فرهنگی که داشتند، فاجعه فرخنده متصور بوده نمیتوانست.

^۲ - "احوال" بر وزن "اکبر و اصغر و اعظم و اکرم و اقدم و اشرف" صفت مشبهۀ عربی ست، که در زبان دری برایش "قیچ" یا "قجر" و "کانج" را به کار میبریم.

در زمانی که ظاهرشاه زنده بود، ایرانیان گپگوی و کتره پران برایش جوکی درست کرده و از زبانش به مسقرگی و از روی تمسخر میگفتند:

«ما در پیش زور سر خم نمیکنیم، مگر این که آن زور بسیار زور باشد!!!»

همین جوک ایرانی را ولو در مورد ظاهرشاه مصداق نداشت، در مورد "عین و غین" عیناً مشاهده میکنیم؛ ایشان هم در برابر هیچ "زور" تسلیم نمیشوند، مگر این که آن زور، زور امریکای زورآور و گشنه پرزور باشد!!! یعنی چی:

یعنی؛ اگر زور کاکای کاکلی "کری" و ضرب قمچین دوزبانۀ ارباب کُوپره^۳ "اوباما" نباشد، یقیناً این دو اُجوبۀ خلقت همه چیز را به مانند چشم احوّل تکرّی و سبدک خواهند دید و کار را به تی و تیاق خواهند کشانید!!!

یارا! مه میگم زورام زور چیز اس!!!!

^۳ - "کوپره" (به واو مجهول) اصطلاح کابلی ست و برای موئی به کار میرود، که به صورت "مورچه پی" کم شده باشد. "مورچه پی" مخفف "مورچه پای" است، یعنی موئی، به درازی پای مورچه. "مورچه پی" و "کوپره" هردو اصطلاحات دلاکان کابل است.